

РЕШЕНИЕ

№ 12

гр. Кърджали, 29.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, I. СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Веселина Ат. Кашикова Иванова

Членове: Мария К. Дановска
Васка Д. Халачева

при участието на секретаря Красимира Хр. Боюклиева
като разгледа докладваното от Веселина Ат. Кашикова Иванова Въззивно гражданско дело № 20235100500343 по описа за 2023 година

С Решение № 249/21.09.2023 г., постановено по гр. д. № 270/2023 г., Районен съд - М. е отхвърлил като неоснователен предявения от Г. С. Ч. против Р. С. М., иск с правно основание чл. 30, ал. 1 от Закона за наследството, поради изтекла погасителна давност на иска.

Въззивното производство е образувано по подадена от Г. С. Ч. чрез пълномощника адв. С. М. въззивна жалба. Решението се обжалва изцяло, като неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и необосновано, при допуснати нарушения на съдопроизводствените правила. Твърди се, че районният съд е допуснал съществено процесуално нарушение - при формиране на правните изводи по спора не е обсъдил приложените по делото доказателства. Сочи се, че съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗН наследник с право на запазена част, който не може да получи пълния размер на тази част поради завещания или дарения, може да иска намалението им до размера, необходим за допълване на неговата запазена част, след като се прихванат направените в негова полза завети и дарения, а съгласно чл. 31 от ЗН, за да се определи разполагаемата част, както и размера на запазената част на наследника, се образува една маса от всички имоти, които принадлежали на наследодателя в момента на смъртта му, след това се прибавяли даренията с изключение на обичайните такива според тяхното положение по време на подаряването на наследството за недвижимите имоти и по време на подаряване - за движимите. Жалбодателката твърди, че разбрала за дарението едва на

17.10.2021 г., след смъртта на майка си З. М.. До смъртта ѝ идвала на гости и оставала в процесния имот, като ответникът не възразил, че тя няма права върху процесния имот. Моли съда да отмени обжалваното решение, вместо което да постанови ново, с което предявеният иск по чл. 30, ал. 1 ГПК да бъде уважен. Претендира за разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК от въззиваемия Р. С. М. не е подаден отговор на въззивната жалбата.

В съдебно заседание жалбодателката, редовно призована, не се явява. Представява се от пълномощника си адв. С. М., който поддържа въззивната жалба.

В съдебно заседание ответникът по въззивната жалба не се явява, не се представява и не взема становище по жалбата.

Въззивният съд, за да се произнесе по жалбата, приема за установено от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок и от лице, имащо интерес от обжалването. Разгледана по същество е неоснователна.

При извършената служебна проверка на обжалваното изцяло първоинстанционно решение съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд констатира, че същото е валидно и допустимо, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Предявен за разглеждане е иск с правно основание по чл. 30, ал. 1 от ЗН – за намаляване на дарственото разпореждане, извършено с Нотариален акт № *, том II, рег. № 1508, дело 270 от 2005 г. на нотариус Н. Б., с рег. №*** и с район на действие Районен съд – М., с който С. М. М. дарил на Р. С. М. недвижим имот, находящ се в гр. М., представляващ 1/4 идеална част от жилищна сграда на два етажа с идентификатор 48996.105.171.1, състояща се от първи етаж - четири стаи и салон, втори етаж - четири стаи и салон, със застроена площ 88 кв.м. на всеки етаж, построена в УПИ III-522 в кв.86 по сега действащия регулационен план на гр. М., при граници на УПИ III-522: ул. К., УПИ IV-527, УПИ VIII-526, УПИ IX-256, УПИ-II-521 и възстановяване на накрънена запазена част.

С отговора на исковата молба, от представителя по пълномощие на ответника надарен Р. С. М. е направено възражение за погасяване на иска с изтичането на 5-годишна давност от смъртта на общия наследодател на страните С. М. М. на 29.06.2006 г. до предявяване на иска на 25.05.2023 г.

По делото е установено, че страните в производството са деца и низходящи наследници по закон на С. М. М., починал на 29.05.2006 г., видно от удостоверение за наследници изх. № 86/17.05.2023 г., издадено от Община М..

С Нотариален акт № *, том II, рег. № 1508, дело 270 от 2005 г. на нотариус Н. Б., с рег. №*** и с район на действие Районен съд – М. общият наследодател на страните С. М. М. дарил на сина си Р. С. М. недвижим имот в гр. М., представляващ 1/4 идеална част от жилищна сграда на два етажа с

идентификатор 48996.105.171.1, състояща се от първи етаж - четири стаи и салон, втори етаж - четири стаи и салон, със застроена площ 88 кв.м. на всеки етаж, построена в УПИ III-522 в кв.86 по сега действащия регулационен план на гр. М., при граници на УПИ III-522: ул.К., УПИ IV-527, УПИ VIII-526, УПИ IX-256, УПИ-II-521.

При така изяснените фактически обстоятелства по делото, с оглед своевременно наведеното с писмения отговор на исковата молба възражение за погасяване на иска с изтичане на общия 5-годишен давностен срок, спорният между страните въпрос в производството се свежда именно до отговор на този въпрос.

Така с т. 3 б "г" от ППВС № 7/1973 г е разяснено, че при липса на специален срок, искът за намаляване на завещания и на дарения се погасява с общата петгодишна давност по чл. 110 ЗЗД, която за даренията започва да тече от откриване на наследството, а за завещанията – от момента, когато заветникът упражни своите права по завещанието. Съгласно разпоредбата на чл. 1 ЗН, наследството се открива в момента на смъртта в последното местожителство на умрелия.

В настоящия случай не е спорно, че наследодателят на страните С. М. М. е починал на 29.05.2006 г. и наследството е открито от тази дата. Ето защо, доколкото се иска намаляване на дарствено разпореждане с НА за дарение на недвижим имот № 89/2005 г., то общата петгодишна погасителна давност за предявяване на иска е започнала да тече на тази дата и е изтекла на 29.05.2011 г. Или следва да се приеме, че до тази дата вкл. е следвало да се предяви и искът по чл. 30, ал. 1 ЗН, като същият, предявен на 25.05.2023 г., след изтичането на общия 5-годишен давностен срок, е погасен по давност. Поддържаният довод, че ищецът въззивник е узнал за дарението по-късно, едва със смъртта на майката на страните на 17.10.2021 г., е ирелевантен. Ето защо предявеният иск е неоснователен и следва да се отхвърли, като погасен по давност, поради което не следва да се излагат съображения по съществото на спора.

До същите изводи е достигнал и първоинстанционният съд, поради което въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение е правилно и следва да се потвърди.

При този изход на делото се дължат разноски на въззиваемата страна, но тъй като не са представени доказателства, че са направени, а и не са поискани, такива не следва да се присъждат.

Предвид изложеното, въззивният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 249/21.09.2023 г., постановено по гр. д. № 270/2023 г. по описа на Районен съд – М..

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните при

наличие на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____